

In het afgelopen jaar bouwde familie Van Beek uit Oosterhout een nieuwe ligboxenstal en switchte naar een automatisch melksysteem.

Gebleven zijn een torenhoge productie en uitgebreide fokkerijactiviteiten, gevoed vanuit een eigen visie op fokkerij.

Op vrijdag 31 oktober speelt een groot gedeelte van de jaarlijkse Alta Dairy Day zich af op het bedrijf van Martin (46) en Lisette (38) van Beek. De melkveehouders uit het Brabantse Oosterhout danken de verkiezing aan de bouw van een nieuwe ligboxenstal en hun passie voor en activiteiten binnen de fokkerij.

Nauwelijks vijftien jaar geleden bestond het bedrijf naast 60 melkkoeien uit ongeveer 60 fokzeugen en 200 mestvarkens. Na de varkenspest stootte Van Beek de intensieve bedrijfstak af. 'De varkens-tak heeft de ontwikkeling van het melkveegedeelte in de beginperiode in de weg gestaan. Acht jaar geleden zetten we een eerste vervolgstap met de bouw van een nieuwe jongveestal. Tot afgelopen jaar hebben we ons quotum daarnaast uitgebreid tot ruim zeven ton. In februari dit jaar is de huidige nieuwe ligboxenstal opgeleverd. Sinds die tijd melken we met twee robots en bedraagt het quotum 920.000 kilogram.'

Robotkeuze vanwege productie

De uiteenzetting is de recente bedrijfsontwikkeling in een notendop, maar Van Beeks filosofie erachter is omvangrijker. 'We wilden graag met een automatisch melksysteem gaan melken omdat de koeien vanwege de vrij hoge productie veel melk uitliggen.' Van Beek verwijst hiermee naar het rollend jaargemiddelde van de 86-koppige veestapel van 11.087 kg melk met 4,17% vet en 3,48% eiwit op een gemiddelde leeftijd van 3.11 jaar. Dit resulteert in een economisch jaarresultaat van 2713 euro.

'Een andere mogelijkheid om de druk op de uiers te verminderen was drie keer daags melken in bijvoorbeeld een nieuwe carouselmelkstal geweest. Maar ik ben niet op de wereld gezet om alleen te werken. We hebben een jong gezin en het sociale aspect verdient ook zijn plaats. Maar veehouders die denken

Stiermoeder Abtshoeve Lucky Addi
(v. Addison)

Productie: 5,03 305 12.964 4,09 3,54

minder werk te krijgen door een melkrobot moeten hem niet kopen. Je bent met een robot alleen flexibeler in je tijdsindeling.'

Na de keuze voor een automatisch melksysteem kwam het volgende dilemma om de hoek. 'De keuze voor een melkrobot mocht de bedrijfsontwikkeling niet blokkeren. Op het moment van aankoop

Martin en Lisette van Beek: 'Hier staat een stal die puur met melkgeld terugverdiend moet worden'

hadden we zeven ton melk. Met één robot is dat bijna niet vol te melken en zouden we misschien zelfs melk moeten verlesen. We hebben daarom voor twee robots gekozen, zijn in anderhalf jaar

snel doorgroeid naar 9,2 ton melkquotum en willen in 2012 maximaal ongeveer 1,2 miljoen quotum volmelken. Dit is naar onze mening de optimale omvang voor twee robots en de maximale omvang voor een gezinsbedrijf.'

Stal zonder toeters en bellen

Omdat de leverancier succes van de melkrobots binnen de oude stal niet kon garanderen, koos Van Beek voor gedeeltelijk nieuwbouw. 'We hadden een 2+1-rijige stal en hebben hier een nieuwe 2+3-rijige stal overheen gebouwd. De 2-rijige kant van de stal is op de buitenmuur en het dak na onveranderd. Hierdoor bespaarden we anderhalve ton aan bouwkosten. Deze zijde van de stal om-

Het nieuwe 3-rijige gedeelte van de stal met centraal het roboteiland

Geen vijfminutenkoe

Martin van Beek: 'Melkrobot mocht de bedrijfsontwikkeling niet blokkeren'

vat nu een ruim strohok en biedt daarnaast plaats aan 40 stuks jongvee. De 3-rijige andere helft van de stal is compleet nieuw met ruimte voor maximaal 120 melkkoeien die we in twee afzonderlijke groepen hebben gehuisvest.'

Ondanks dat Van Beek uiterst tevreden is met zijn nieuw gebouwde stal, geeft hij aan dat hij bij complete nieuwbouw andere keuzes gemaakt zou hebben. 'Veel stallen zijn betaald met bedrijfsverplaatsing en die zijn echt het bekijken waard. Wij hebben gebouwd met wat we hadden. Hier staat een stal die puur met melkgeld terugverdiend moet worden', stelt Van Beek. 'We hebben eigenlijk een stal zonder toeters en bellen gebouwd en de enige luxe is een mestschuifrobot en een geïsoleerd dak, dat overigens niet uit sandwichpanelen, maar uit losse isolatie- en golfplaten bestaat. Dat werkt hetzelfde, maar kost veel minder.' De nieuwe stal inclusief de melkrobots kostte ongeveer 3500 euro per koe.

Van Beek, die streeft naar een goede verzorging van de dieren en niet bekijbelt op een kilo brok, heeft zijn koppel koeien opgesplitst in een groep vaarzen en een groep oudere koeien. 'De vaarzen staan hierdoor niet bloot aan de hogere mastitisbesmettingsdruk van de oudere

koeien. Bovendien duurt het soms maanden voordat vaarzen geaccepteerd worden door oudere koeien, nu hebben we daar geen last van. Ook willen we proberen om volgend jaar alleen de oudere koeien te gaan weiden.'

Iedere zes weken een spoeling

Onder de stalnaam Abtshoeve timmeren Martin en Lisette van Beek, die in de dagelijkse werkzaamheden worden bijgestaan door Piet van Beek, de tachtigjarige vader van Martin, ook behoorlijk aan de fokkerijweg. 'Alleen koeien melken en de tank vol krijgen is voor ons geen doel op zich. Het boer zijn krijgt toegevoegde waarde wanneer je in de fokkerij wat kunt betekenen. Ik heb altijd al graag goede koeien gemolken en wanneer de ki en embryohandel vragen naar je koeien geeft dat veel voldoening. Wij streven niet naar extreem grote showkoeien, die vragen gigantisch veel werk en onderhoud. Wij zoeken goed gebouwde productiekoeien die het bij de buurman net zo goed doen.'

In de stal illustreert Van Beek zijn mening met de excellente Abtshoeve Lucky Addi. De melktypische en best geuierde Addisondochter heeft door heel Nederland meer dan 50 nakomelingen en is

veelvuldig stiermoeder. 'In het afgelopen jaar voerden we iedere zes weken op aanvraag van ki en embryohandel wel een spoeling bij één van de koeien uit', zegt Van Beek. Ook Abtshoeve Mina 511 (v. O Man) en Abtshoeve Belline 5, een Classicdochter uit de Faberzus van oud-NRM-reservekampioene Southland Belle, speelden zich het afgelopen jaar in de kijker.

Gemiddeld over de laatste twee jaar zorgden de fokkerijactiviteiten voor een omzet en aanwas van 5,7 eurocent per liter melk. Fokstier Abtshoeve Lucky Tender (v. Wallace) bracht eerder in totaal al eens 15.000 euro nabetaaling in het laatje. Onder andere de stieren Bertil, Zesty, Stol Joc, Survivor, Support, Paramount en Classic stonden de afgelopen twee jaar op het inseminatielijstje.

De hedendaagse fokkerijtrend strookt duidelijk niet met de fokkerijfilosofie van Van Beek en dat steekt hij niet onder stoelen of banken. 'We verliezen in Nederland op dit moment de fraaie koeien van tien jaar geleden. Iedereen wil maar die vijfminutenkoe, maar vergeet dat deze koe geen 10.000 liter kan geven. Bedrijven hebben geen tijd meer om te verzorgen en het lijkt een doel te worden dat er beter 150 dan 120 koeien in een stal kunnen lopen. Als we niet oppassen, fokken we extreem cilindervormige koeien en verliezen we de kwaliteitsrijke melkkoe. Een stier als Blackstar zien we niet meer. Ik wil geen smalle, maar wel scherpe melkrijke koeien.'

Florus Pellikaan